ΕΤΟΣ ΣΤ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1896 ΑΡΙΘ 32

ΗΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ως συνεργάται δεκτοὶ πάντες. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτόνομισμα παντὸς ἔθνους, προπληρωτέαι.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἁπλ. δρ.10, χρυσόδ. 12. Ἐξωτερικῷ φράγκα 14.

ΓΡΑΦΕΙΑ ἐν ὁδῷ Ὁμήρου, 13 παρὰ τῷ Δυτικῷ ναῷ. —ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ : Ἐσωτερ.δρ. 8,—Ἐξωτερ. φρ. 12

ΠΕΡΕΧΟΜΕΝΑ : Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Γερμανὸς Καλλιγᾶς ὑπὸ Ροῦ — Ἐπίσκεψις Θήρας μετὰ τριακονταετῆ ἀπουσίαν. Παιδικαὶ ἀναμνήσεις. Ὁ Τάκης ἐντὸς ἐκπαιδευτηρίου (συνέχεια) ὑπὸ Φ. Π.—Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ὀλυμπίαν. Ἐντυπώσεις ἐκδρομῆς (μετ; εἰκόνος) ὑπὸ Ἐπ. Ἐμπειρίκου.— Αἱ παράδοξοι περιπέτειαι ἑνὸς Ῥώσσου σοφοῦ (μετ'εἰκόνων (μετάφρασις) ὑπὸ Φ. Πρίντεζη.—Τίς ἐκείνη ; ὑπὸ Δημ. Μελισσοπούλου.—Ἀλληλογραφία.—Αἰνίγματα. —Ἀγγελίαι.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ

Ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἐνεργείας, εἰς τὸ στάδιον τῆς δράσεως καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφασιστικῶν μέτρων τῶν διανοητικῶν ἀποκυήσεων πρὸς ἀνόρθωσιν κοσμικῶν ὑποθέσεων καὶ βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, μοιραίως ἑκάστοτε ὁ θάνατος κατὰ προδιαγεγραμμένον ἴσως (;) σχέδιον ἄφνω ἐπέρχεται καὶ τέρμα θέτει εἰς τὴν ἐξακολούθησιν ἐργασίας, ἥτις πέπρωται ἢ ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἴχνη καὶ πάλιν νὰ ἐξακολουθήσῃ βαίνουσα, ὅπερ πάντως σπάνιον, ἢ ἐπὶ τὰ βελτίω, ὅπερ λίαν δυσχερές, ἢ ἐπὶ τὰ χείρω ὅπερ πολὺ σύνηθες.

Ὁ θάνατος ἄρα εἶνε περίστασις τοῦ κόσμου, ἣν φύσει ὁ ἄνθρωπος ἀποτροπιάζεται καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοιαύτης πρὸς τὸ γενικὸν καλὸν δρώσης προσωπικότητος ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὀλοφύρεται. Ματαία ἐν τούτοις ἐπίδειξις πρὸς ἣν οἱ φυσικοὶ νόμοι δὲν τείνουσι τὰ ὦτα· Ὁ μέλλει νὰ γίνῃ, γίγνεται, ἀδιάφορον ἂν τῆς πολιτείας, ἐκκλησίας καὶ τῆς οἰκογενείας αἱ ὑποθέσεις κατὰ τὴν ἀνθρώπινον κρίσιν, ὀπισθοδρομοῦσιν ἢ καταστρέφονται. Μία βροχὴ δύναται τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ νὰ μεταβάλῃ, ὅπως μία χιὼν τὰ πάντα νὰ σταματήσῃ. Ὁποία λοιπὸν ματαιοπονία ! ἀλλὰ καὶ ὁποῖον μυστήριον ἡ κενόσπουδος καὶ ματαιοπόνος αὕτη ἐργασία, ἣν ἄλλως οὐδαμόσε, οὔτε ἄνωθεν οὔτε κάτωθεν ἐπιτρέπεταί τινι νὰ ἀμελήσῃ, πολὺ δὲ μᾶλλον νὰ ἐγκαταλείψῃ, ἀδιάφορον καὶ ἂν διαρκούσης τῆς ἀσχολίας του ταύτης ἡ ἀόρατος χεὶρ τὸν σταματήσῃ. Τοῦτ' ἀκριβῶς δὲ λέγεται «θεία βούλησις».

Ὁ Γερμανὸς Καλλιγᾶς ἦτο ὄργανον ἐναργές, δρᾶσις ἀκαταπόνητος,βούλησις εὐσταλής,ἐργασία γόνιμος,ἐνέργεια ἀδόκητος,πράγματι δὲ μηχανὴ κινουμένη ἐν ὅσῳ ἔζη καὶ ἥτις ἤδη ἐσταμάτησε. Τὴν δὲ στάσιν τῆς μηχανῆς αὐτῆς προυκάλεσαν πολλὰ στοιχεῖα, διότι ἡ ἀντίδρασις ἐπεβλήθη πανταχόσε ὁρατῶς καὶ ἀοράτως. Δὲν ἐξετάζομεν τὰ αἴτια, οὐδὲ τὸν μοχλὸν τοῦ Ἀρχιμήδους, ὅστις οὐδαμόσε ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου εὑρίσκεται, ἀλλὰ κρίνομεν ἐκ τῶν φαινομένων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, ὡς δέδοται ἡμῖν.

Καὶ ὡς ἐπιτρέπεται ἤδη ἡμῖν βαθέως λυπούμεθα διὰ τὴν στάσιν τῆς μηχανῆς αὐτῆς καὶ τὴν ἀπέλευσιν ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνδρὸς, ὅστις πολλὰς ὠφελείας καὶ τῷ κλήρῳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ παρεῖχε.

Ἀλλ' εἶνε ἄρα καὶ τοῦτο σκόπιμος παράστασις τῆς ἀκαίρου προόδου τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ὅπερ πάνυ γοργῶς ἤρξατο νὰ βαίνῃ εἰς ἀνάπτυξιν, μὴ ἐπιτρεπομένην ἔτι;

Αἱ ἀκατανόητοι πάντοτε βουλαί ! ! ...

Ἔναυλοι τυγχάνουσιν ἔτι ἡμῖν αἱ πρὸς τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ὀλίγαι λέξεις του.

— Ἐργαζόμεθα, καταπονοῦμεν κύριε Πρίντεζη, πράττομεν ὅ,τι δυνάμεθα, ἕως ὅτου πέσωμεν θύματα τῆς ἐργασίας,μοὶ ἔλεγε πέριοῦ, ὅτε ἐπεσκέφθην αὐτόν. Καὶ ὄντως ἔπεσε θῦμα ἐργασίας ἥτις ὄξους καὶ χολῆς ἐπότιζεν αὐτὸν ἔτι ζῶντα, νῦν δ' ὅμως τεθνεῶτα, περιβάλλει δόξης καὶ τιμῆς.

Ροῦς.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΘΗΡΑΣ
ΜΕΤΑ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗ ΑΠΟΥΣΙΑΝ
ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
Ο ΤΑΚΗΣ ΕΝΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον)

Μετὰ μικρὰν τέλος πολὺ στενόχωρον, ὅπως στενὴ ἦτο καὶ ἡ πεντακοσιόμετρος αὕτη κακοροίζικος δίοδος, πορείαν μας, ἀνέπνευσα ζωϊκὸν ἀέρα καὶ ἠσθάνθην ὅτι ἀνέζων.

— Πολὺ κακὴ ὁδός, μοὶ λέγει τότε μειδιῶν ὁ κ. Ζιράρ.

— Ναί, ὡς ἡ ὁδὸς τοῦ Παραδείσου, εἶπον καὶ ἤδη ἂς ἴδωμεν τί θ' ἀπολαύσωμεν μετὰ τοιοῦτον ριψοκίνδυνον διάβημα.

Μετὰ δεκάλεπτον δ' εἶτα πορείαν ἔτι διὰ μέσου ἀγρῶν καὶ ἀμπελώνων, ἐφθάσαμεν πρὸ μικροῦ τινος ναοῦ συνεχομένου πρὸς μικρὰν κατοικίαν, οὐδόλως κατοικουμένην καὶ ἔξωθεν τῆς ὁποίας κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κ. Ζογγλᾶ ἀφιππεύσαμεν ὅπως κατασκηνώσωμεν προγευματίσωμεν καὶ ἀναλάβωμεν ἐκ τοῦ πολλοῦ καμάτου τῆς πολυώρου ἱππο-ἡμιονοδρομίας μας. Ἐπλησίαζε μεσημβρία. Πρὸ τούτου ὅμως ἠρξάμεθα κατοπτεύοντες τὸ ἄσυλόν μας, ὅπερ συνέκειτο ἐκ μικροῦ τινος ναοῦ, ἀποτελουμένου τὸ πλεῖστον ἐκ τετραγώνων ὀγκωλίθων καὶ παναρχαίων μαρμάρων ἀναμίκτων μετ' ἀσβέστου καὶ πλίνθων κατὰ νεωτέραν πρόχειρον οἰκοδομικήν; καὶ συνεχομένου πρὸς μικρὰν

κατοικίαν, ἐκ δύο δωματίων, ὧν οἱ τοῖχοι ὁμοίως συνέκειντο ἐκ λειψάνων ἀρχαίων κτιρίων.

Ὀλίγον δ' ἀπωτέρω κεῖται ἕτερον ἀρχαῖον τετράγωνον οἰκοδόμημα, οὗτινος οἱ τοῖχοι κατὰ ρυθμὸν πελασγικὸν καὶ οὐχὶ ἑλληνικὸν κατεσκευασμένοι, προϋποτιθέασιν ἐποχὴν μᾶλλον προϊστορικήν. Ἠπόρησα πολὺ ἐπὶ τῇ συναντήσει ἐνταῦθα τοιούτων παναρχαίων λειψάνων, δικαιώσας πληρέστατα τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν τοιαύτην καταγωγὴν αὐτῶν καὶ ἐνῶ μετ' ἐκπλήξεως ἀφ' ἑτέρου συνέλεγον ἐκ τοῦ ἐδάφους συντρίμματα τεμαχίων ἑλληνικωτάτων ἀρχαίων ἀγγείων, ἐκαλούμην ἐπανειλημένως ὑπὸ τῶν συνοδοιπόρων μου εἰς τὸ φαγητόν.

Ἔσπευσα ἀμέσως καὶ ἐκάθισα παρ' αὐτοῖς ἑλληνικῷ ἐξοχικῷ τῷ τρόπῳ καὶ πρὸ ἐκτεθέντων ἀφθόνων ἐδεσμάτων, ἐξ ἀμνοῦ καὶ ὄρνιθος ὀπτῆς, χοιρομηρίου κεκαρυκευμένου, ὠῶν, τυροῦ, σταφυλῶν καὶ οἴνου ἀπηριτζομένων. Ἀφοῦ δ' ἐφάγομεν ὅσον ἐδυνάμεθα ἐν πλήρει ὀρέξει καὶ διαθέσει, ἐκαπνίσαμεν ἀνὰ ἓν σιγαρέτον καὶ μετ' ὀλίγον ἐκινήσαμεν διὰ τὰς ἐν τῷ Μέσα Βουνῷ ὑπαρχούσας πολλὰς ἀρχαιότητας.

Μετὰ πορείαν ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας εὑρισκόμεθα ἐκεῖ. Πλῆθος ἀρχαίων λειψάνων καὶ συντριμμάτων μᾶς περιέβαλλε πανταχόσε. Τί δὲ πρῶτον, τί δ' ὕστατον νὰ ἐξετάσωμεν; Ἐδῶ λίθοι ὀγκώδεις καὶ πλάκες καὶ κίονες συντετριμένοι καὶ ἐνεπίγραφοι, ὧν οἱ χαρακτῆρες ἀπολύτως δυσανάγνωστοι τυγχάνουσι ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς πολυκαιρίας ἀλλοιώσεως αὐτῶν, ἐκεῖ τοῖχοι κανονικοὶ καὶ συμμετρικοί, ἐδῶθεν λελαξευμένα ἐδώλια καὶ ἀκατάληπτα διαμερίσματα, ἐκεῖθεν ἄντρον μετὰ κυκλοτεροῦς εἰσόδου ἐν τῷ βουνῷ δι' ἀνθρωπίνης χειρὸς κατεσκευασμένον.

— Τί φρονεῖτε; μὲ ἠρώτησεν τότε ὁ κ. Ζογγλᾶ, εἶναι ἑλληνικῆς ἐποχῆς ἔργα;

— Τί νὰ σᾶς εἴπω; τῷ ἀπαντῶ, πολὺ περίεργα εἶναι ὅλα ταῦτα, καὶ αἱ ὀλίγαι ἀρχαιολογικαὶ γνῶσεις μου μὲ πείθουσι, στηριζόμεναι καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου, ἥτις ἀποδέχεται ὅτι Κάρες, Κρῆτες, Πελασγοὶ καὶ Φοίνικες κατῴκησαν τὸ πρῶτον τὴν νῆσον ταύτην, ὅτι ταῦτα εἰσὶν ἀναμφισβήτητα τεκμήρια τῆς ἐγκαταστάσεως πάντων τούτων ἐνταῦθα. Ὅπως δὲ κατόπιν τούτων ἐγκατεστάθησαν ἕτεροι λαοὶ καὶ ἤδη ἡμεῖς, οἵτινες λαμβάνοντες λίθους ἐκ τῶν οἰκοδομῶν ἐκείνων κατασκευάζομεν τὰς νεωτέρας κατοικίας μας, ἃς οἱ ἀπόγονοί μας θαυμαζωσι καὶ ἀμφιβάλλωσιν ἂν ἡμεῖς ἢ ἐκεῖνοι ἐκτίσαμεν αὐτάς, οὕτως ὑποθέτω, ὅτι οἱ Ἕλληνες κατόπιν τῶν Πελασγῶν καὶ Φοινίκων ἐγκατέστησαν καὶ ἐζήσαν ἐνταῦθα.

Μὴ ἔχοντες δ' ἄλλο ἀξιοπερίεργον νὰ παρατηρήσωμεν ἐπὶ τόπου, ἢ τὴν ὡραίαν πρὸς τὴν Μεσόγειον πέραν καὶ λαμπρὰν ἐκτεταμένην ὑδατίνην ἐπιφάνειαν, ἣν τετράκις ἤδη διέτρεξα, κατήλθομεν πρὸς τὴν ἀκτὴν καὶ διηυθύνθημεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Περίσσιας.

Λαμπρὰ μονή, παρὰ λαμπρὰν ἀκτήν! Περιβάλλεται ἀπὸ μέγα προαύλιον καὶ πολλὰ κελλία. Εἰσελθόντες ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐθαυμάσαμεν τὸν παμμεγέθη αὐτοῦ θόλον, τὴν ὡραίαν διακόσμησιν καὶ τὸ κάλλος καὶ εἶτα ἐδέχθημεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς τὸν προσφερθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ νεωκόρου καφὲ καὶ μαστίχην καὶ εἶτα ἱππεύσαντες ἐκκινήσαμεν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ψηρῶν, διὰ τῆς πεδιάδος, ἐπισκεφθέντες καὶ τὸν μικρὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Μαρμαρίτου, ἀποτελουμένου ἐκ μαρμαροκτίστου ὡραίας καὶ σώας οἰκοδομῆς, ἀποτελέσαντες οὕτω μέγα κύκλωμα ἐπὶ τῆς νήσου καὶ ἐφθάσαμεν περὶ τὴν ἑσπέραν εἰς τὰς κατοικίας μας, πολὺ μὲν ἀπηυδισμένοι, ἀλλ' ἐντελῶς εὐχαριστημένοι ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ὡραίων ἐντυπώσεών μας.

Τὴν ἐπαύριον μετέβην πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐπισκόπου τῶν δυτικῶν κ. Ἀντωνίου Γαλλιμπέρτη. Κατάγεται ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου διετέλεσε ἐπὶ 22 ἔτη ἐφημέριος, διατελεῖ δὲ ἐν Θήρᾳ ἐπίσκοπος ἀπὸ δεκαεπταετίας καὶ ἔχει τιμηθῆ ὑπὸ τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος. Περὶ τοῦ σεβαστοῦ τούτου πατρὸς πλεῖστα καλὰ διαδίδονται, μεγάλως δὲ ἐπαινεῖται καὶ ἐκτιμᾶται ἡ πρὸς τὴν πίστην, ἀρετήν, τὴν ἀγαθοεργίαν καὶ τὸ καλὸν ἀγαθὴ αὐτοῦ προαίρεσις καὶ διάθεσις. Αἱ καλαὶ πράξεις καὶ τὰ καλὰ ἔργα ἀφίνουσιν ὄπισθεν αὐτῶν τοσοῦτον ζωηρὰ ἴχνη μετὰ τὴν ἐκτέλεσίν των, ἅτινα οὐδ' ὁ χρόνος οὐδὲ τὰ μελανώτερα χρώματα δύνανται ποτε νὰ ἐξαλείψωσι· ἡ δὲ στερεότυπος ἱστορία παραλαμβάνουσα ἐκεῖθεν τὰ ἀποτυπώματα αὐτῶν τὰ μεταφέρει ἐν ταῖς χρυσαῖς σελίσι τῆς παγκοσμίου αὐτῆς βίβλου. Ὅσῳ δὲ ὁ ἄνθρωπος προσπαθεῖ ἀθορύβως νὰ εὐεργετῇ τὸν πλησίον του, τοσοῦτον ἡ ἠχὼ τῆς εὐεργεσίας ἀνταναklᾷ ἐπὶ τῆς καρδίας...

Ὅλως δὲ μειλιχίως, ταπεινῶς καὶ προσεινῶς προσῆλθεν ἅμα τῇ εἰσόδῳ μου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἐπισκοπῆς ὁ ἁγιώτατος ποιμενάρχης καὶ ἀσπασθεὶς τὴν δεξιάν του παρεκάθισε πλησίον μου.

— Πότε ἤλθατε; μοὶ λέγει.

— Πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν καὶ ἀναχωρῶ τὴν Δευτέραν.

— Εἶσθε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν τόπον μας;

— Πολύ. Οἱ κάτοικοι τυγχάνουσιν ἐξαιρετικῆς ἀγάπης καὶ ὑπολήψεως ἐνταῦθα παρὰ πάντων τῶν ξένων. Οὐδεὶς ποτε παρεπονέθη κατ' αὐτῶν.

— Ναί, εἶναι πολὺ ἀγαθοί, φιλόπονοι καὶ φιλόξενοι. Καὶ ἐκδίδετε ὡραῖον περιοδικὸν, κύριε Πρίντεζη.

— Μάλιστα, πανιερώτατε, τὴν «Φύσιν», σύγγραμμα τῆς νεωτέρας πνευματικῆς προόδου.

— Γνωρίζω καὶ γράφετε συνήθως ἄρθρα φιλολογικὰ καὶ πολὺ χριστιανικά.

— Ἡ «Φύσις», πανιερώτατε, εἶναι ἔργον τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς προόδου, τῆς θρησκείας καὶ οἰκογενειακῆς ἀρετῆς. Πάντες κατενόησαν τὸν ἐθνωφελῆ αὐτοῦ σκοπὸν καὶ ὑποστηρίζουσιν αὐτὸν ἐκθύμως.

— Εὖγε. Νὰ μὲ ἐγγράψητε καὶ ἐμὲ συνδρομητήν.

— Εὐχαρίστως σεβασμιώτατε καὶ θὰ σᾶς ἐγγράψω μάλιστα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως της διὰ νὰ ἔχητε πλήρη τὴν σειράν.

— Δέχομαι, ἀφοῦ εἶναι τόσον λαμπρὸν καὶ ὠφέλιμον τὸ ἔργον σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ. Ἤκουσα πανιερώτατε, τῷ εἶπον, εἶτα ὅτι ἡ Μητρόπολις, ἀνακαινίζεται ἐπισκευάζεται καὶ εὐπρεπίζεται δι' ἐξόδων σας, εἶναι ἀληθές;

— Ναί, ἦτο ἀνάγκη πλέον νὰ γίνῃ τοῦτο. Καὶ αὗται αἱ εἰκόνες θὰ τεθῶσιν ἐκεῖ. Μία ἐπισκευὴ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς ἦτον ἀναγκαιοτάτη.

— Τοῦτο πολὺ τιμᾷ τὴν ὑμετέραν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας μέριμναν, καὶ τὸ ποίμνιόν σας ἔχει πολὺ δίκαιον νὰ σᾶς ἀγαπᾷ τόσον καὶ ὑπολήπτεται.

— Ὅ,τι δύναμαι πράττω καὶ μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς μου θὰ καταγίνωμαι ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ.

Ἀποχαιρετίσας δ' εἶτα τὸν σεβάσμιον καὶ καλοκάγαθον τοῦτον πρωθιεράρχην, μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Βαρβαρήγου, διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος «Σαντορίνης» ὃν δυστυχῶς μὴ εὑρὼν εἰς τὸ γραφεῖον, του διηυθύνθην παρὰ τῷ κ. Πεταλᾷ διευθυντῇ τῆς Θήρας.

Ὁ κ. Πεταλᾶς κατεγίνετο εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ φύλλου, δύο δὲ ὑπάλληλοί του εἰς τὴν ἐκτύπωσίν του. Ἐν δωμάτιον κατεῖχε τὸ γραφεῖον του καὶ ἕτερον τὸ τυπογραφεῖον, κείμενον παρὰ τῇ κατοικίᾳ του.

Τὸν κ. Πεταλᾶν ἐγνώριζον πρὸ πολλῶν ἐτῶν, εἶναι ποιητὴς καὶ θιασώτης τοῦ καλοῦ καὶ ὡραίου, τῆς ἀρετῆς καὶ προόδου ἐπιρρεπὴς δὲ πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν. Ὁσάκις δὲ μοὶ ἔλεγεν εἰς Ἀθήνας στενοχωρούμενος περὶ τῶν κακῶς ἐχόντων, καὶ ὅτι θὰ ἐξέδιδε φύλλον ἴδιον σατυρικόν, πάντοτε τὸν ἀπέτρεπον τοῦ σκοποῦ του, διότι γνωρίζω ἐκ πείρας πόσον δύσκολον εἶναι νὰ ἑδραιώσῃ τις δημοσιογραφικὸν φύλλον ἐν Ἑλλάδι. Ἐν Θήρᾳ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος «Θήρας» ἀπὸ ἔτους περίπου, μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ τέως διευθύνοντος αὐτὴν κ. Παπαδοπούλου, ἣν καὶ συντάσσει καὶ διοικεῖ πάνυ καλῶς, πλὴν αἱ πρόσοδοι αὐτῆς, ὡς ἐπαρχιακοῦ φύλλου, εἰσὶν ἐλάχιστοι.

— Αἴ, φίλε, κύριε Πεταλᾶ καὶ συνάδελφε, τῷ λέγω εἰσερχόμενος, δίδων αὐτῷ θάρος εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον του, χείριζε, χείριζε καλῶς τὸν κάλαμον, φείδου χρόνου καὶ κόπου, καὶ σκόρπιζε δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ μελάνην καὶ ἰδέας.

— Αἴ, ποῦ νὰ ἔχωμεν ὅλοι γόνιμον φαντασίαν, ὡς τὴν ἰδικήν σου, μοὶ ἀπαντᾷ ἐγειρόμενος καὶ ὀλίγον ὡς πάντοτε μειδιῶν.

— Καὶ τί γράφεις; τὸν ἐρωτῶ.

— Εἶμαι εἰς τὰ διάφορα.

— Καλά. Ἔγραψες περὶ τῆς ἀναχωρήσεως τὸν Δ.... ἔγραψες περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Π...

— Καλὰ μοὶ τὰ ἐνεθύμησες τὸ εἶχα λησμονήσῃ! Ἀλλὰ ἀδελφέ, πῶς νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ τίς ὅλους; Πάντοτε παραπονοῦνται.

— Δὲν μοῦ λέγεις, περδίζεις;

— Ἴσα ἴσα τὰ φέρνω.

— Πάλιν καλά, σοῦ μένει τὸ ὀνόρε, τότε.

— Ὤχ, ἀδελφέ, δὲν δύναμαι νὰ τὰ καταφέρω ὅπως θέλω, παντοῦ, προσκόμματα.... καὶ...

— Δὲν πταίεις σὺ ἀλλ' ὁ περιωρισμένος κύκλος.

Καὶ ἀποχαιρετίσας περὶ τὴν μεσημβρίαν τὸν καλόν μου συνάδελφον καὶ φίλον μετέβην εἰς τὴν γαλλικὴν σχολήν, ὅπου εἶχον προσκληθῆ εἰς τὸ πρόγευμα. Πρὸ τούτου ὁ προεστὼς κ. Ζογγλᾶ μὲ ὡδήγησεν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ καταστήματος τῶν ἀρρένων καὶ τῆς βιβλιοθήκης, ὅπου ὁ κ. Ζιρὰρ κατεγίνετο ἤδη εἰς ταξινθμησιν τῶν διαφόρων συγγραμμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρατηρῶ τὴν πολύτιμον ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, τὴν ἱστορίαν τῶν παπῶν καὶ τὰ πολύτομα ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικὰ τοῦ Λαρούς, ἅτινα δὲν λείπουν ἀπὸ πάσης βιβλιοθήκης καὶ πολλὰ ἄλλα ἀξιόλογα τεύχη.

— Μᾶς λείπουν πολλὰ χρήσιμα βιβλία ἔτι, μοὶ λέγει ὁ κ. Ζογγλᾶ, ἅτινα σκοπεύω νὰ προμηθευθῶμεν.

— Καὶ εἰς τὸ κατάστημα θὰ κάμετε μεταρυθμίσεις; ἤδη μετὰ τὴν ἔλευσίν σας; ἠρώτησα.

— Βεβαίως, καὶ βαθμηδὸν τὰς ἀναγκαιωτάτας, θ' αὐξήσω τὸ διαμέρισμα τῶν κοιτώνων, ὅπως περιλαμβάνῃ μείζονα ἀριθμὸν ἐσωτερικῶν μαθητῶν, θὰ προσθέσω καὶ δεύτερον ἑλληνοδιδάσκαλον καὶ θὰ ζητήσω καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς σχολῆς μας ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Ὡς ἔμαθον δ' ἤδη ὁ νέος οὗτος προεστὼς ἐμφορούμενος ὑπὸ καλλίστων καὶ προοδευτικωτάτων διαθέσεων ἐξετέλεσεν ἤδη πάντα τ' ἀνωτέρω.

Κρουομένου δὲ τότε τοῦ κώδωνος προσήλθομεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ ἑστιατορίου, ὅπου εὑρίσκονται τρεῖς ἐπιμήκεις τράπεζαι διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ ἕναντι ἑτέρα διὰ τοὺς καθηγητάς, οἵτινες πάντοτε συντρώγουσι ταύτοχρόνως.

Ὁ κ. Ζογγλᾶ μοὶ ἔδωκε τότε θέσιν πλησίον του, λέγων μοι·

— Ποίαν θέσιν εἴχετε, ὅτε εἴσθε μαθητής, ἐνθυμεῖσθε;

— Μάλιστα, ἐκεῖ ἀκριβῶς πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος.

— Ἐκεῖ κάθηται καὶ ὁ υἱός σας, σήμερον ὅμως ἐτοποθετήσαμεν αὐτὸν ἀπέναντι διὰ νὰ τὸν βλέπετε καὶ σᾶς βλέπει.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, ἀπήντησα.

Καὶ ἀμέσως ἠρχίσαμεν νὰ τρώγωμεν, ἐνῶ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν κατὰ τὸ σύνηθες ἤρξατο ἀναγινώσκων ἱστορίαν γαλλιστί, ἐνῷ πάντες οἱ ἄλλοι ἠσθίον.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἐγερθέντος τοῦ προεστῶτος·

— Πρὸς τιμὴν τοῦ συνδαιτυμόνος μας καὶ ποτὲ μαθητοῦ τῆς σχολῆς, κ. Πρίντεζη, εἶπε, διακόπτω τὴν ἀνάγνωσιν.

Καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ διέλυσαν τότε τὴν σιωπὴν καὶ ἤρχισαν μετ' εὐχαριστήσεως νὰ συνωμιλῶσιν, ἐνῶ διαρκούσης τῆς ἀναγνώσεως δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο.

— Πολὺ ἐπεθύμουν νὰ ἔβλεπον τὰς Ἀθήνας μοὶ λέγει τότε ὁ κ. Ζογγλᾶ. Μανθάνω ὅτι εἶναι πολὺ ὡραία πόλις.

— Εἶναι ἀληθὲς καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἀρχαίας ἱστορίας καὶ ὑπὸ ἔποψιν νεωτέρου καλλωπισμοῦ. Ἔχει λαμπρὰς οἰκοδομάς, ἃς οὔτε εἰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις ἀληθῶς εὑρίσκετε.

— Πῶς; αἱ Ἀθῆναι; τόσον νέα πόλις;

— Ναί, διότι καὶ χῶρον ἔχομεν καὶ χρήματα καὶ λίθους καὶ ἄσβεστον καὶ μάρμαρον ἐν ἀφθονίᾳ.

Εἰς τὰ ἐπιδόρπια ἐκομίσθη ἡμῖν καὶ παλαιὸς ἐκλεκτὸς οἶνος θηραϊκός, ὅτε παρεκάλεσα τὸν προεστῶτα νὰ μοὶ πληρώσῃ δύο ποτήρια οἶνου, ἓν ἐκ τοῦ νέου καὶ ἕτερον ἐκ τοῦ παλαιοῦ, ὅτε ἐγερθείς·

—Προπίνω, εἶπον, διὰ μὲν τοῦ παλαιοῦ οἴνου εἰς ἀνάμνησιν τῆς ποτὲ μαθητείας μου ἐνταῦθα, διὰ δὲ τοῦ νέου ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ εὐημερείας τῆς σχολῆς καὶ ὑγείαν πάντων καθηγητῶν καὶ μαθητῶν.

(ἕπεται συνέχεια) Φ. Π.

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΝ

(Ἐντυπώσεις ἐκδρομῆς).

Παράδοξος λαὸς ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες. Ἀσφικτοῦμεν ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι τοῦ Νοεμβρίου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν μέσῳ ἀνυποφόρου καύσωνος καὶ πνιγηροῦ κονιορτοῦ, ὑποφέροντες ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ὕδατος καὶ τῆς πρασινάδας, ἣ προτιμῶμεν κατ' ἔτος τὸ μέχρι Παρισίων ἢ ἑτέρας μεγαλουπόλεως ταξείδιον, ἐνῷ ἀκόμη δὲν ἐγνωρίσαμεν τὴν πατρίδα μας, ἀφοῦ ἀγνοοῦμεν καὶ αὐτὰς τὰς μοναδικὰς καλλονὰς τῆς παμφύτου Πελοποννήσου μας καὶ αὐτὰ τὰ θαυμάσια τοπεῖα τῶν Νήσων μας. Τί δὲ μᾶλλον παράξενον τοῦ νὰ περιερχόμεθα συχνάκις τὰ πλεῖστα τῆς Εὐρώπης γνωστὰ ἐπὶ καλλονῇ μέρη καὶ νὰ διστάζωμεν νὰ ἐκδράμωμεν μέχρι Κορίνθου, Πατρῶν καὶ Πύργου, εἰς ὀλίγων ὡρῶν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν ἀπόστασιν, ἵνα θαυμάσωμεν τὴν ἡμετέραν χώραν, ἥτις ἐγκλείει αὕτη πολλὰς ἐλβετικάς, βοεμικὰς καὶ τυρολικὰς γωνίας!

Μόλις ἐγκαταλείψῃ τις τὸ πετρῶδες καὶ ξηρὸν τῆς Ἀττικῆς ἔδαφος καὶ τὸ ὄμμα του προσκλωθῇ ἐπ' ἐκείνου τῆς Πελοποννήσου, ἀπ' αὐτῆς τῆς Κορίνθου, τάπης καταπράσινος ἐκτείνεται ἐνώπιον ἀπέραντος, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν γραμμήν, ἣν διασχίζει ὁ σιδηρόδρομος Ἀθηνῶν Πελοποννήσου, μέχρι τῆς Ὀλυμπίας, τοῦ σημείου δηλαδὴ ἐκείνου μέχρις οὗ ἱσταματήσαμεν ἐν τῇ ἐκδρομῇ ἡμῶν. Ὁποῖαι λαμπραὶ φυτεῖαι καὶ οἷα βλάστησις, τί ἐπιδεκτικὸν ἔδαφος καὶ ὁπόσαι θαλεραὶ πεδιάδες, ὁποῖοι κατάφυτοι λόφοι καὶ τίνες εὔοσμοι κοιλάδες! Πανταχοῦ πλοῦτος, ζωή, εὔδαιμον μέλλον. Ἡ τερπνὴ ἄμπελος κρύπτει διὰ τοῦ πυκνοῦ της φυλλώματος τὸ παχύτατον τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἠλιδος ἔδαφος. Αἱ πρόοδοι τῆς φυτείας τῆς ἀμπέλου τυγχάνουσι καταπληκτικαί. Ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἡ παραγωγὴ τοῦ ξανθοῦ προϊόντος πολλαπλασιάζεται καὶ ὁ εἰσαγόμενος ἐν τῇ χώρᾳ χρυσὸς αὐξάνει καθ' ὁλόκληρα ἑκατομμύρια. Ἡ Ἑλλὰς ἄνευ τῆς Πελοποννήσου, θὰ ἦτο ἡ πενεστέρα χώρα τῆς ὑφηλίου. Παντὸς ἐπαίνου καὶ εὐλογιῶν ἀκόμη πολλῶν εἰσὶν ἄξιοι οἱ ἐργαζόμενοι ὑπὲρ τῆς σταφίδος.

Μεταξὺ πασῶν τούτων τῶν ἄριστα καλλιεργημένων ἐκτάσεων μόνον ἡ Μανωλὰς ποιεῖ ἐξαίρεσιν, μένουσα κατὰ τὸ πλεῖστον χέρσος. Ἂν ἀφαιρέσῃ τις τὰ δάση της, τὸ λοιπὸν μέρος δύναται κατὰ τὸ πλεῖστον νὰ θεωρηθῇ ὡς παρθένον φυτεῖας. Δὲν εἶνε ἄδικον καὶ ἐπιβλαβὲς τοσοῦτον πρόσφοροι ποικίλων φυτειῶν ἐκτάσεις νὰ μένωσι στεῖραι πάσης παραγωγῆς;

Οἱ κάτοικοι εἰς τὰς πόλεις Πατρῶν, Αἰγίου, Πύργου καὶ Κορίνθου ἐξημεροῦνται καὶ ἐκπολιτίζονται ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ. Αἱ ἄγριαι ἐκεῖναι μορφαί, ὧν ἀπαραίτητον κόσμημα ἦτο τὸ ἡλιοκαὲς καὶ ἡ ἀτημέλητος γενειάς, αἱ συναντώμεναι πρό τινων ἀκόμη ἐτῶν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τῶν Πατρῶν, ἐκλείπουσι βαθμηδὸν ἐκ τῶν μεγάλων κέντρων. Ἡ ἀμφιβόλου καθαριότητος φουστανέλλα ἀντικαθίσταται ὡσαύτως διὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐνδυμάτων, τὰ ἤθη αὐτὰ μεταβάλλονται καὶ ὁσημέραι ἐξημεροῦνται. Καὶ πῶς ἦτο δυνατὸν ἐν τῷ προοδεύοντι διαμερίσματι ἐκείνῳ νὰ ἐπιμένωσιν ἀκόμη οἱ κάτοικοι ἐν τῇ βαρβάρῳ προγενεστέρᾳ καταστάσει; Δὲν ἦτο ἐπόμενον νὰ παρηκολούθουν καὶ οὗτοι τὰ μεγάλα ἄλλα κέντρα τοῦ βασιλείου; Τὰ πάντα ἐγένοντο καὶ γίνονται πρὸς ἐξημέρωσίν των. Τὸ σιδηροδρομικὸν δίκτυον, δι' ὅπερ ἔδει νὰ σεμνύνηται ὁ πολιτικὸς ἐκεῖνος ἀνήρ, πρὸς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ ἐπίστρωσις, ἐπερατώθη εἰς τὰ πλεῖστα μέρη καὶ ὅσον οὔπω ἡ Πελοπόννησος πᾶσα θὰ διασχίζηται ὑπὸ σιδηροδρόμου ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον. Τὰ μέσα ταῦτα τῆς συγκοινωνίας, ἐκτὸς τῆς ἐξημερώσεως, ὠθοῦσι πρὸς τὰ πρόσω τὸ ἐμπόριον, ἐπολλαπλασιάσαν ἤδη τὰς συναλλαγὰς καὶ ἐπιφέρουσι τὴν κυκλοφορίαν τοῦ χρήματος. Ἡ κίνησις τῶν μερῶν ἐκείνων εἶνε πρωτοφανὴς ὄντως ἐν Ἑλλάδι. Ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ πλέον ἀνεμείναμεν τὴν πληρωμὴν τοῦ εἰσιτηρίου ἡμῶν ἐν τῷ σταθμῷ Πύργου. Τοσοῦτος ἦτον ὁ συνωστισμὸς τῶν ἐπιβατῶν. Ἐκτὸς τοῦ σιδηροδρόμου καλαὶ ἁμαξιταὶ ὁδοὶ διασταυροῦσι τὰς μεγάλας ἐκείνας ἐκτάσεις. Μόνον ἡ συντήρησίς των, τόσον ἐκεῖ, ὅσον καὶ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, καθυστεροῖ. Καὶ ἄλλαι πλεῖσται ἀκόμη πρόοδοι ξυνετελέσθησαν καὶ καθ' ἑκάστην συντελοῦνται δι' ὧν ὁ Πελοποννήσιος ἄγεται, ἐκὼν ἄκων, εἰς τὸ ν' ἀ-

Ο ΕΡΜΗΣ

πεκδυθῇ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ ἐνδυθῇ τὸν νέον.

Ἡ ἐποχὴ ἄλλως τε καλεῖ τοῦτο καὶ ἡ πρόοδος θὰ ἦτο ἔτι μεγαλειτέρα, ἐὰν ἡ πολιτικὴ δὲν ἀνεμιγνύετο παρ' ἡμῖν παρεμβάλουσα ἐν πᾶσι προσκόμματα. Ἐν τούτοις ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐκλείψῃ διὰ παντὸς τρόπου πᾶν διασωζόμενον ἔτι ἴχνος τῆς ὀπισθοδρομικότητος καὶ τῆς ἐν τισι βαρβαρότητος. Τοιαῦτα δ' ἴχνη σώζονται δυστυχῶς ἀκόμη καὶ ταῦτα χρησιμεύουσιν ὡς μόλισμα παρακωλῦον τὴν ἐξολόθρευσιν τῆς νόσου. Διατί ἄρα γε δὲν ἐπιδιορθοῦσιν οἱ ἁρμόδιοι τὸν τηλέγραφον Πύργου — Ὀλυμπίων, ἀλλ' ἔχουσιν ἀφήσει πάντας τοὺς τηλεγραφικοὺς πασσάλους ἄνευ συρμάτων, διότι ταῦτα ἀπὸ καιροῦ κατέστρεψεν, ὡς ἐμάθομεν, ἡ βαρβαρότης τῶν κατοίκων, οἵτινες ἔσχον τὸ θράσος νὰ τὰ ἀφαιρέσωσιν, ὅπως τὰ χρησιμοποιήσωσιν εἰς οἰκιακὰς χρείας. Δὲν δὲ εἶναι καὶ τοῦτο ἓν κακὸν παράδειγμα ἀτιμωρησίας τῶν παραβαινόντων τὸν νόμον καὶ ἀκηδίας τῶν τεταγμένων πρὸς φρούρησιν αὐτοῦ : Τί δὲ θὰ λέγουν τόσοι διερχομένοι ἐκεῖθεν ξένοι ;

Περὶ Ὀλυμπίας, τῆς θεσπεσίας καὶ ἑλκυστικῆς κοιλάδος ταύτης, τῆς περιστοιχιζομένης ὑπὸ πολλῶν καταφύτων λοφίσκων, ἔνθα ἐβραβεύετο ἄλλοτε ἡ ἀρετή, καὶ ἐν ᾗ τοσαύτη ἐκλεκτὴ τέχνη εἶχε συσσωρευθῆ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, διασωθεῖσα ἔτι καὶ νῦν ἐν τῇ ἀνευρέσει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τοῦ καλλιμόρφου Ἑρμοῦ τοῦ Πραξιτέλους ἰδίως, τῆς εὐπλάστου Νίκης τοῦ Παιωνίου καὶ τῶν ἐκλάμπρων ἀετωμάτων τοῦ ναοῦ τοῦ Διός, περιττόν, νομίζομεν, νὰ ποιήσωμεν μνείαν ἐνταῦθα. Τοσαῦτα ἐγράφησαν παρά τε τῶν Γερμανῶν, τῶν ἡμετέρων καὶ ἄλλων, ὥστε πᾶς Ἕλλην, ἀρχαιοδίφης καὶ μή, θὰ ἔχῃ ἀκριβῆ γνῶσιν ποῦ ἀκριβῶς ἔκειτο, παρά τινων καὶ πότε κατεσκευάσθη τὸ Ἡραῖον, ὁ Ναὸς τοῦ Διός, τὸ Μητρῷον, ἡ ἐξέδρα Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, τὸ Λεωνιδαῖον, τὸ Φιλιππεῖον, τὸ Πρυτανεῖον, τὸ Γυμνάσιον, τὸ Πελόπιον, τὸ Βουλευτήριον, ἡ Παλαίστρα, οἱ Θησαζυροί, ὁ Βωμὸς τοῦ Διός, ὁ οἶκος τοῦ Νέρωνος, τὸ Μωσαϊκόν, τὸ Στάδιον κτλ. Συνεπῶς οὐδὲν νέον θὰ προσετίθετο παρ' ἡμῶν εἰς τὰς τῶν ἄλλων σοφὰς μελέτας, εἰς ἃς προχείρως δύναταί τις πάντοτε νὰ προσφεύγῃ.

Ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ ὅμως τοῦ Πραξιτέλους, τοῦ ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτου κ. Συγγροῦ εὑρίσκομένου, ἀδύνατον εἶνε νὰ μὴ σταματήσωμεν ἐπὶ μακρόν. Ὁποῖον ὄντως ἔξοχον ἀριστοτέχνημα παρήγαγεν ἡ σμίλη τοῦ θείου ἐκείνου ἀγαλματοποιοῦ ! Ἡ ὡραιότης, ἡ ἐντέλεια, ἡ λεπτότης, ἡ στάσις, ἡ ἔκφρασις, τὸ χαριέστατον μειδίαμα, καὶ αἱ τοῦ συνόλου ἐξαισίας καλλονῆς λεπτομέρειαι τοῦ λαξευτοῦ μαρμάρου ἐκείνου προκαλοῦσι τὴν ἔκπληξιν, τὸ θάμβος καὶ διεγείρουσι παρὰ τῷ θεατῇ εὐχάριστον αἴσθημα τῇ ὁράσει, μαγνητίζον καὶ ἐπιφέρον ἡδυτάτην ἔκστασιν.

Τὸ ἄγαλμα ὅμως τοῦτο εὕρομεν κακῶς τετοποθετημένον ἐν τῇ μικρᾷ του αἰθούσῃ. Ὁ φωτισμὸς ἐκ τοῦ πλαγίου παραθύρου εἰσερχόμενος, προσπίπτει κακῶς ἐπ' αὐτοῦ. Ἦτον ἀναγκαῖον νὰ ἐφωτίζετο καὶ ἄνωθεν κατά τι. Ἐκτὸς τούτου οὐδεμία προφύλαξις τοῦ πολυτιμωτάτου τούτου κειμηλίου ἐγένετο ἐναντίον τῶν σεισμῶν. Ὅ,τι ἐσώθη ἐπὶ τοσούτους αἰῶνας, εἶνε δυνατὸν νὰ καταστραφῇ κατὰ τὸν πρῶτον ἐκεῖ σεισμόν. Τὰ χώματα τοῦ Κρονίου λόφου προεφύλαξαν τὸν Ἑρμῆν ἐπὶ ὁλοκλήρους ἑκατονταετηρίδας, περικαλύψαντα αὐτόν. Τὰ τείχη ὅμως τοῦ Μουσείου, κατακρημνιζόμενα δύνανται νὰ μεταβάλωσι τὸ Πραξιτέλειον ἀριστούργημα εἰς τεμάχια ἄμορφα. Διατὶ λοιπὸν νὰ μὴ τοποθετηθῇ τοῦτο ἐντὸς ξυλίνης αἰθούσης καὶ νὰ μὴ στρωθῇ ὁ πέριξ χῶρος ἐκ λεπτῆς ἄμμου ; Ἐὰν εὑρίσκετο εἰς ἄλλων χεῖρας ὁ ἔκπαγλος Ἑρμῆς μας, τὸ δ' ἔδαφος ἐκείνων διηνεκῶς ἐσείετο, ὡς τὸ ἡμέτερον, θὰ ἐλαμβάνοντο βεβαίως πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι προφυλάξεις. Παρ' ἡμῖν ὅμως οὐδεμία μέριμνα. Ἀπ' ἐναντίας ἐπετράπη νὰ τεθῶσι βέβηλοι χεῖρες κακῶν ἐργατῶν ἐπ' αὐτοῦ καὶ νὰ διατρυθῇ ὄπισθεν, ἵνα στερεωθῇ διὰ σιδηρᾶς ἀκόμψου ῥάβδου ἐπὶ τοῦ οἰκοδομήματος, καὶ πιθανὸν εἶνε νὰ διαπραχθῶσι καὶ ἄλλαι βαναυσότητες ἐπ' αὐτοῦ.

Πολὺς ἐπίσης ἐγένετο καὶ γίνεται λόγος περὶ προσθήκης τῶν κνημῶν καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, μὴ ἀνευρεθέντων, ὡς γνωστόν, κατὰ τὴν ἀνασκαφήν, ἀλλὰ προστεθέντων κατ' αὐτὰς τῷ ἀγάλματι. Πολλοὶ δὲ εἰσὶν οἱ παραδεχόμενοι ὅτι ἡ γενομένη αὕτη προσθήκη καταστρέφει τὸ ἄγαλμα καὶ ὅτι προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ ἔμενεν ὁ Ἑρμῆς ἠκρωτηριασμένος. Πρὸς τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν γνώμην ταύτην διαφωνοῦμεν. Συνιστῶμεν μόνον θερμῶς τὴν παρὰ γνωστῆς ῥήμης εὐρωπαίου καλλιτέχνου ἀντικατάστασιν τῶν προσθηκῶν, διότι τὸ μοναδικὸν τοῦτο κακλιτέχνημα κερδίζει σπουδαίως ἐν τῇ ἀρτιότητι αὐτοῦ.

Ἡ Ὀλυμπία εἶνε προωρισμένη νὰ δεχθῇ ἄπειρον κόσμον περιηγητῶν. Ἀνάγκη μόνον νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ἀνοικοδόμησις καὶ ἡ ἐντελὴς λειτουργία τοῦ σχεδιαζομένου ξενοδοχείου, οὗτινος τὰ κέρδη ἔσονται πολλά, διότι ἡ ἀρίστη ἐκείνη μαγευτικωτάτη καὶ κατάφυτος τοποθεσία, ἡ διασχιζομένη παρὰ τοῦ ὀφιοειδοῦς Ἀλφειοῦ, θὰ ἑλκύσῃ τοὺς ξένους καὶ θὰ τοὺς κρατῇ ἐκεῖ ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον πρὸς θαυμασμὸν πάντων ἐκεῖ τῶν ἀξιοθαυμάστων. Ἀρκεῖ μόνον οἱ ξένοι νὰ μὴ ὑφίστανται τὰς σημερινὰς ἰσχυρὰς ἀφαιμάξεις τῶν ξενοδόχων τοῦ Πύργου ἰδίως, οἵτινες ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀπεριγράπτων παρέχουσι πάντοτε τῷ περιηγητῇ ἓν δωμάτιον μετὰ τεσσάρων κραβάτων καὶ τὸν ὑποχρεοῦσιν ἢ νὰ κοιμηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ μετὰ τριῶν ξένων, ἢ νὰ πληρώσῃ πολλὰς κλίνας ἀντὶ μιᾶς !

Καλὸν ὅμως ἀπὸ τοῦδε οἱ διευθύνοντες τὸν σιδηρόδρομον Πελοποννήσου νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν μηνιαίως τοὐλάχιστον *συγκαταβατικοὺς συρμοὺς* (trains de plaisir), ὅπως καὶ εἰς τὰ ἰσχνὰ βαλάντια ἐπιτραπῇ ἡ μέχρι τῶν ἱερῶν τούτων τόπων ἐκδρομή, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν ἐκείνων θέσεων, αἵτινες περικλείουσι τὰ λαμπρὰ ταῦτα ἔργα τῶν προγόνων ἡμῶν, δι' ἃ καὶ μόνον δυνάμεθα σήμερον νὰ σεμνυώμεθα. Εἶναι δὲ καὶ τοῦτο ἓν ἀσφαλὲς μέσον δι' οὗ ὑποδεικνύεται ἡμῖν ἡ ὁδός, δι' ἧς θέλομεν δοξασθῆ ἐν τῷ μέλλοντι. Προσπαθήσωμεν λοιπὸν παντὶ σθένει ν' ἀπομιμηθῶμεν ἐκείνους.

Κατὰ Μάϊον 1894. Ἐ. Ἐμμανουήλ.

41 C. FAURE ET H. DE GRAFFIGNY 41

ΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

ΕΝΟΣ ΡΩΣΣΟΥ ΣΟΦΟΥ

Μετὰ 300 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ἐν τῷ κειμένῳ.

Κατὰ μετάφρασιν Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. φύλλον)

Κατὰ παράδοξον συγκυρίαν, ἡ νῆσος ἐφ' ἧς εὑρίσκοντο ἦτο κινητή.

— Περίεργον, εἶπεν ὁ Ὀσιπῶφ, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐπικρατούσης βαρύτητος τῶν σωμάτων τοῦ Ἄρεος, ἥτις εἶνε ἐλαφροτέρα τῆς γῆς.

Μετὰ πολλὰς δὲ περιπετείας, καθ' ἃς ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνωσι τῆς πείνης, ἂν ὁ Φρικουλὲ δὲν εἶχε προβλέψει καὶ δὲν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ φιάλην συμπεπυκνωμένου ζωμοῦ, ἡ μικρὰ νῆσος των κατ' ὀλίγον μετηνέχθη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ προσεκολλήθη εἰς τὴν μεγάλην ξηράν.

Ἐξελθόντες δὲ ἐν τῷ ἅμα, ἐβάδισαν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀφίκοντο ἐλεεινοὶ καὶ κατεβεβλημένοι εἰς μεγάλην τινὰ πόλιν.

— Ἡ Φωτεινὴ Πόλις ! ἀνέκραξεν ὁ Φρικουλέ.

— Ναί, αὐτὴ εἶναι, ὑπέλαβεν ὁ γέρων σοφὸς, ἠμικατεστραμμένη, ὡς τὴν εἴχομεν ἀφήσῃ. Φαίνεται ἐδῶ τὰ πάντα μετακινοῦνται, προσέθηκεν.

Θὰ τὸ μοιράσωμεν, ἅμα φθάσωμεν εἰς τὴν γῆν.

— Μετὰ τοιοῦτον μάλιστα κατακλυσμὸν, ὑπέλαβεν ὁ Γοντράν.

Τὴν ἐπαύριον, ὁ Φαρενχάϊτ λαμβάνων τὸν κόμητα κατ' ἰδίαν·

— Λοιπόν ; τῷ λέγει, μοὶ ἐδώκατε τὸν λόγον σας.

— Ποῖον λόγον μου ; ἀπεκρίθη ὁ κόμης ἔκπληκτος·

— Ὅτι θὰ συντελέσητε νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὡς τίμιος ἄνθρωπος....

— Ναί, ἀλλά...

—Τί ἀλλά; ἐννοῶ νὰ ἐκτελέσητε τὸν λόγον σας.

— Καλῶς, ἀφήσατέ με τότε νὰ σκεφθῶ.

Μετὰ τοῦτο ὁ Γοντρὰν ἔλαβε κατ' ἰδίαν τὸν φίλον του καὶ τῷ λέγει·

— Σκέπτομαι νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸν Ἄρην καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν γῆν.

— Τί λέγεις ; τῷ ἀπαντᾷ ὁ Φρικουλέ, καὶ ὁ Ὀσιπῶφ, ὅστις δὲν θὰ θελήσῃ ;

— Ἀδιάφορον ! θὰ τῷ τὸ ἐπιβάλωμεν ἅμα τὸ ἐννοήσῃ καὶ ὅτε πλέον θὰ εἶναι ἀργά.

— Καὶ τὸν γάμον σου δὲν τὸν λαμβάνεις ὑπ' ὄψιν ;

Ἡ δυσαρέσκειά του θὰ ματαιώσῃ τὴν συγκατάθεσίν του.

— Εἶναι δευτερεῦον ζήτημα τοῦτο, οὗτινος τὴν λύσιν πιστεύω νὰ μοὶ διευκολύνῃς.

— Εὐχαρίστως, εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σου, ἀλλὰ διὰ τίνος μέσου νομίζεις θὰ κατορθώσωμεν νὰ φύγωμεν ἐντεῦθεν, ἐσκέφθης ;

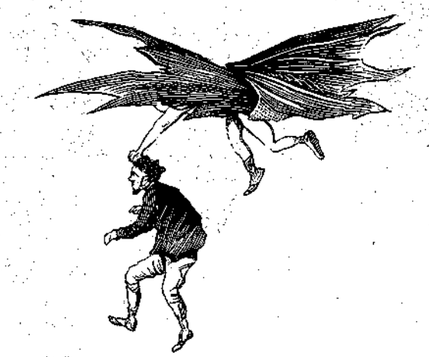

Ὁ Ἄρειος τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς κόμης.

— Δηλαδὴ ἐσκέφθην τὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸ μέσον θὰ κατασκευάσῃς σύ, ὡς μηχανικός.

— Καλά, ἀλλ' εἰπέ μοι τὸν τρόπον.

— Ἰδού, ἁπλούστατον. Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐν συζητήσει μετὰ τοῦ κ. Ὀσιπῶφ ἐλέγετε, ὅτι θὰ συναντήσωμεν μετά τινας ἡμέρας τὸ ρεῦμα τῶν διαττόντων ἀστέρων, ὅπερ ἐρχόμενον ἐκ τῆς γῆς θὰ διέλθῃ ἐντεῦθεν καὶ μετὰ τοῦτο θὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Δία, Ποσειδῶνα καὶ Οὐρανόν, διὰ νὰ διέλθῃ πάλιν ἐκ τῆς γῆς, ὥστε,..ὥστε, ἀφοῦ μᾶς κατεσκεύασες τὸ βλῆμα, ὅπερ μᾶς μετέφερεν εἰς τὴν Σελήνην, τὴν ἐκ σελήνιου σφαῖραν, μεθ' ἧς μετέβημεν εἰς τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸ μεταλλικὸν βλῆμα, ὅπερ μᾶς μετέφερεν ἐνταῦθα, νομίζω ὅτι εἶσαι ὁ καταλληλότερος νὰ ἐφεύρῃς καὶ κατασκευάσῃς καὶ τὸ ἀνάλογον μέσον, ὅπερ θὰ μᾶς μεταφέρῃ εἰς τὴν γῆν.

Μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ Φρικουλὲ τῷ ἀπήντησεν.

— Καλῶς, θὰ συνενοηθῶ μετὰ τοῦ Ἀοτοχᾶ.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Φρικουλὲ ἔσχε μακρὰν διάλεξιν μετὰ τοῦ Ἀρείου, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ ἄμεσος κατασκευὴ ἐναερίου μεταλλικοῦ σκάφους, ὅπερ μετά τινας ἡμέρας ἔμελλε νὰ τοὺς μεταφέρῃ ἐπὶ τοῦ ἀστεροειδοῦς ῥεύματος. Τὸ νέον δὲ τοῦτο μηχάνημα κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἀοταχᾶ ἔφερεν ἕλικα ὡς προωστῆρα καὶ ἠλεκτρικὴν δύναμιν ὡς κινητῆρα, ἧς ἡ ἐφαρμογὴ ἦτο συνήθης παρὰ τοῖς Ἀρείοις.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὅτε ἔμελλον ν' ἀναχωρήσωσιν, ὁ κόμης διεκινδύνευσε τὴν ἐξῆς πρότασιν, ἣν ἔκαμε τῷ Ὀσιπῶφ.

— Δυνάμεθα καὶ εἰς τὴν Γῆν νὰ μεταβῶμεν διὰ τοῦ μέσου τούτου; τῷ εἶπεν.

— Ὦ ! δι' ἐκεῖ ἔχομεν ἀκόμη καιρόν, τῷ ἀπήντησεν ἀποφασιστικῶς ὁ γέρων σοφός, οὐδὲν ἐπείγει.

Ὁ κόμης ἐσιώπησεν.

— Καὶ ἀπὸ τί μέταλλον κατεσκευάσθη τὸ νέον τοῦτο σκάφος ; ἠρώτησε τότε ὁ Φαρενχάϊτ.

— Ἐκ λιθίου, τῷ ἀπήντησεν ὁ Φρικουλέ, ἐλαφροτάτου καὶ πολυτίμου μετάλλου, ὅπερ θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ τεμάχιον τοῦ ἀδάμαντος, τὸ ὁποῖον ἠναγκάσθημεν νὰ ρίψωμεν ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ Φόβου ἀναχωρήσεώς μας, ἐλλείψει ἰσορροπίας.

— Κρῖμα ! ἐν ἑκατομμύριον φράγκων. Καὶ τί ἀξίας εἶνε τὸ μέταλλον τοῦτο, ἠρώτησεν ὁ Φαρενχάϊτ.

— Ἔχει 77 χιλ. φράγκα τὸ χιλιόγραμμον, ἀπήντησεν ὁ Φρικουλέ, δηλαδὴ 46 ἑκατομμύρια φράγκα περίπου τὸ ὅλον.

Ὁ ἀμερικανὸς παρετήρει τὸ σκάφος μετὰ μειδιάματος,

— Θὰ τὸ μοιράσωμεν, ἅμα φθάσωμεν εἰς τὴν γῆν, προσέθηκεν εἶτα.

— Βεβαίως θὰ μοιρασθῇ εἰς πέντε τεμάχια ἡ Ἀστραπή, ἀπήντησεν ὁ Γοντράν, διότι οὕτως ἐβάπτισαν τὸ νέον τοῦτο ἐναέριον σκάφος των.

Τὴν ἑπαύριον, τὴν μεσημβρίαν ἀκριβῶς, ἀφοῦ ἀπεχαιρέτισαν τοὺς Ἀρείους, ἡ Ἀστραπὴ ἐγκατέλειψε τὸ στερεὸν ἔδαφος βαίνουσα πρὸς τὰ ὕψη μετ' ἰλιγγιάδους ταχύτητος ὡς μικρὸν βέλος ἐκσφενδονισθὲν ὑπὸ τερατώδους τόξου

— Περίεργον, ἔλεγεν ἡ Σελήνη, πόθεν παράγεται ὁ ἠλεκτρισμός, τοῦ ὁποίου ὡς εἴπατε κάμνετε χρῆσιν. Δὲν βλέπω οὐδὲν σχετικὸν μηχάνημα.

— Εἶναι νέα ἀνακάλυψις τῶν Ἀρείων, τῇ ἀπήντησεν ὁ Φρικουλέ, οὕτινος τὸ μυστικὸν δὲν ἠθέλησαν νὰ μᾶς εἴπουν. Αὐτοὶ συλλέγουν καὶ στερεοποιοῦν τὸν ἠλεκτρισμὸν καὶ οὕτω τὸν μεταχειρίζονται. Εἶναι δὲ αὐτὰ τὰ μικρὰ τεμάχια, ἐν εἴδει φυσιγγίων.

— Πόσα νέα πράγματα θὰ μεταδώσωμεν εἰς τοὺς πατριώτας μας, εἰς τὴν γῆν, ἅμα φθάσωμεν, ἔλεγε μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὁ ἀμερικανός. Ἔχω τὴν κεφαλὴν πεπληρωμένην ἐκ τοιούτων ἐφευρέσεων καὶ ἀνακαλύψεων.

Οὕτω συζητοῦντες αἱ ὧραι παρήρχοντο καὶ ὁ Ἄρης ὁλονέν ἠλαττοῦτο κάτωθι αὐτῶν. Μετὰ παρέλευσιν δ' ὀλίγου χρόνου ἀφίκοντο ἐντὸς τοῦ ἀστεροειδοῦς ρεύματος καὶ πρὸς μεγίστην ἔκπληξιν τοῦ Φαρενχάϊτ, παρετήρησεν οὗτος ὅτι τὸ βλῆμα των ἐλάμβανεν ἐναντίαν διεύθυνσιν τῆς προσδιωρισμένης.

— Πῶς ; ἠρώτησε τότε ὁ ἀμερικανὸς τὸν κόμητα, δὲν εἴπατε, ὅτι θὰ διευθυνθῶμεν πρὸς τὴν γῆν ;

— Βεβαίως, ἀπήντησεν οὗτος, ἀλλ' ἀφοῦ κάμωμεν τὸν γῦρον τοῦ Διός, Ποσειδῶνος καὶ Οὐρανοῦ. Εὑρισκόμεθα ὑπὸ τὴν ἐπίρειαν τοῦ ρεύματος.

Ὁ ἀμερικανὸς τότε ἀπελπισθεὶς τοὺς ἐκαλονύκτισε καὶ μετέβη νὰ κοιμηθῇ.

— Πόσα μέτρα καθ' ὥραν διανύομεν ; ἠρώτησε τὸν γέροντα ὁ Φρικουλέ.

— 85.000 μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον, ἤτοι 6, 620 καθ' ὥραν. Μετὰ δύο μῆνας θὰ ἔμεθα ἐπὶ τοῦ Διὸς καὶ ἐντὸς 5 μηνῶν ἐπὶ τοῦ Κρόνου.

Ὁ Γοντρὰν ἐπλησίασε περιχαρής.

— Καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν καταπληκτικὴν ταχύτητα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, προσέθηκεν ὁ γέρων σοφός.

Μετά τινας ἡμέρας, ἐνῷ πρωΐαν τινὰ ὁ Ὀσιπὼφ κατεγίνετο ἐξετάζων τοὺς ἀστέρας καὶ τὰ περίχωρα, ἐπέστρεψε λίαν περιχαρὴς πρὸς τοὺς συντρόφους του.

— Εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς τὴν ζώνην τῶν μικρῶν πλανητῶν τοῖς λέγει, πλήρης χαρᾶς καὶ συγκινήσεως.

— Εἶσθε βέβαιος ; ἀνέκραξεν ὅλως ἔξαλλος ὁ Γοντράν.

— Ἰδού, ἀγαπητὲ συνάδελφε, παρατηρήσατε, τῷ λέγει ὁ γέρων καὶ προτείνων αὐτῷ τὸ τηλεσκόπιον.

— Καὶ θὰ βραδύνωμεν, πάτερ, νὰ διατρέξωμεν αὐτὴν τὴν ζώνην τῶν μικρῶν πλανητῶν ;

— Φαντάσθητε, τέκνον μου, 77 ἑκατομμύρια λεύγας, καὶ 234 τροχιὰς ὅπου θὰ διακόψωμεν τοιούτων πλανητῶν. Πλὴν ἡ φοβερὰ ταχύτης μας...

— Καὶ μήπως ἔχετε τὴν ἀξίωσιν, ἀγαπητέ μοι κ. Ὀσιπώφ, διέκοψε τότε ὁ Φαρενχάϊτ, νὰ σταματήσωμεν ἐφ' ἑκάστου αὐτῶν ;

— Δὲν μᾶς μένει καιρός. Χρειαζόμεθα δυστυχῶς χιλιάδων ἐτῶν καιρόν, ὥστε θὰ παρατηρήσωμεν καὶ μελετήσωμεν αὐτοὺς διὰ τοῦ τηλεσκοπίου.

Εἶτα δὲ μετ' ὀλίγον ἀνέκραξεν·

— Τὸ ἀστεροειδὲς ρεῦμα, ὅπερ μᾶς μεταφέρει, εἰσέρχεται εἰς τὴν ζώνην ἀρ. 28 ! διεκόψαμεν δὲ τὴν τροχιὰν τῆς Μεδούσης !

Καὶ οὕτω βαθμηδὸν εἰσχωροῦντες ἐν τῇ ἀστεροειδεῖ ζώνῃ διήνυσαν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ὀσιπὼφ ἐν διαστήματι μηνὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ἀπείρου τούτου 216 ἑκατομ. χιλιόμετρα, διελθόντες ἐναλλὰξ τὴν Φλῶραν, Ἀριάδνην, Ἁρμονίαν, Μελπομένην, Βικτωρίαν, Ζηλείαν, Οὐρανίαν, Ἀθώρ, Βαυκίδα, Ἴριδα καὶ Βαρβάραν.

Εἶτα ἡ Ἀστραπὴ διῆλθε πλησίον τῶν πλανητῶν Εὔας, Φωτός, Κλωθώς, Ἥρας, Ῥοδόπης, Εὐτυχίας, Πομπηΐας καὶ εἶτα τῆς Δημήτρας καὶ Παλλάδος, αἵτινες εἰσὶν ἀληθεῖς κόσμοι καὶ περιβάλλονται ἐξ ἀτμοσφαίρας, ἀφήσαντες ὄπισθέν των τὴν Ἰσαβέλλαν, Εὐδώραν, Ἀντιγόνην, Ἀγλαΐαν, Καλλιόπην, Ψυχήν, Κλυταιμνήστραν, Ἑσπέραν, Εὐρώπην κτλ. ἐνῶ ταὐτοχρόνως ἐπλησίαζεν πρὸς τὸν Δία, τὸν κολλοσσὸν τῶν οὐρανίων σωμάτων.

— Ποσάκις μεγαλείτερος τῆς γῆς εἶναι ὁ Ζεύς ; ἠρώτησεν ἡ Σελήνη.

— Φαντάσθητε 800 σφαίρας ὁμοῦ, τοῦ μεγέθους τῆς γῆς ἡνωμένας καὶ θὰ ἔχῃς ἰδέαν τοῦ Διός, ἀπήντησεν ὁ Ὀσιπώφ.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐνεφάνη ὁ Φαρενχάϊτ, ἐν ἀπελπιστικῇ καταστάσει. Ἦτον ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν περιωρισμένος εἰς τὸ διαμέρισμά του καὶ δὲν ὡμίλει εἰς οὐδένα.

— Ἢ θὰ μοῦ εἰπῆτε ἀκριβῶς ποῦ εὑρισκόμεθα, ἢ θὰ τινάξω ἀμέσως τὴν Ἀστραπὴν καὶ ὅλους σας εἰς τὸν ἀέρα, τοῖς εἶπε μετ' ἀγανακτήσεως, καὶ ἐν ταὐτῷ τοῖς ἐδείκνυε ἐκρηκτικάς τινας ὕλας, ἃς ἐκράτει ἐντὸς τῶν χειρῶν του.

— Πρὸς τί ὁ θυμὸς οὗτος ἐναντίον μας, ἠρώτησεν ἡ Σελήνη, ἐπεμβαίνουσα μειλιχίως.

— Διότι μὲ ἀπατᾶτε, ἀπεκρίθη ὁ ἀμερικανός, ἐνῷ μοὶ ὑπόσχεσθε, ὅτι θὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν γῆν, ἀπομακρυνόμεθα.

— Πλησιάζομεν εἰς τὸν Δία, τῷ λέγει τότε ὁ γέρων σοφός

— Δὲν μὲ ἐνδιαφέρει ὁ Ζεύς, πότε θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν γῆν ; αὐτὸ θέλω ὁριστικῶς πλέον νὰ μάθω.

— Μετὰ τὸν Δία θὰ μεταβῶμεν εἰς τὸν Κρόνον, τῷ ἀπήντησε τότε ὁ γέρων σοφὸς, περισσότερα δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς εἴπωμεν.

Ὁ Φαρενχάϊτ τότε ἤναψε θρυαλλίδα διὰ νὰ ἀνατινάξῃ τὸ βλῆμα, ὅτε συλλαβόντες αὐτὸν ὁ Φρικουλὲ καὶ ὁ Γοντράν τὸν ἔθεσαν εἰς περιορισμόν.

— Εἶναι τρελλός ! ἀνέκραξε τότε μετὰ θλίψεως ὁ γέρων, σταυρώσας τὰς χεῖρας.

— Ἡ δὲ Σελήνη διασκεδάζουσα τὴν περίστασιν·

— Εἶναι κατοικήσιμος ὁ Ζεύς ; πάτερ ἠρώτησεν αὐτόν.

— Μά, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι δὲν εἶναι κατοικήσιμος.

— Πῶς ; τῷ λέγει τότε ὁ Γοντράν, ἡ ἀτμόσφαιρά του; αἱ ἀπὸ τῆς γῆς κατοπτεύσεις μας, δὲν ἔλυσαν τὸ ζήτημα τοῦτο ;

— Ἔχω ἐναντίαν γνώμην, ἀπεκρίθη ὁ γέρων, διότι κεῖται τόσῳ μακρὰν τοῦ ἡλίου, ὥστε ἀμφιβάλλω, ἄλλως τε ἡ φύσις τῶν δορυφόρων του, Ἴου, Εὐρώπης, Γανυμήδους, καὶ Καλλιστοῦς, σωμάτων ἐντελῶς ξηρῶν μὲ κάμνει νὰ ἀμφιβάλλω πολύ

Ἤδη ἐπλησίαζον πρὸς τὸν πλανήτην καὶ ἡ ἕλξις αὐτοῦ ἐπιρρεάζουσα τὸ βλῆμα εἵλκυεν αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸν μετὰ μεγάλης δυνάμεως.

— Βαίνομεν ταχύτερον ! ἀνέκραξεν ὁ γέρων.

— 29, 000 μ. κατὰ δευτερόλεπτον, προσέθηκεν ὁ Φρικουλὲ μετὰ μικρὸν ὑπολογισμόν, ἤτοι 27, 650 λεύγας καθ' ὥραν.

— Διατρέχομεν μέγιστον κίνδυνον ἐκ τῆς ταχείας αὐτῆς πτώσεως, προσέθηκεν ὁ γέρων καὶ ὁ θεὸς βοηθός.

Πάντες μετὰ συγκινήσεως ἤκουσαν τὰς λέξεις ταύτας.

Μετ' οὐ πολὺ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ Διὸς καὶ ἡ κρίσιμος στιγμὴ ἐπέκειτο.

Οὐδεὶς ἐδύνατο νὰ προμαντεύσῃ τί ἤθελε συμβῇ ἐκ τῆς πτώσεως καὶ πάντες μετ' ἀγωνίας ἀνέμενον αὐτήν.

Ἀίφνης ὅμως καὶ παρ' ἐλπίδα τὸ ἀερόστατον ἔστη ἐν μέσῳ τῆς ἀτμόσφαιρας τοῦ Διός.

— Περίεργον ! τί συμβαίνει ; ἠρώτησεν ὁ Γοντράν.

— Ἁπλούστατον, ἡ πυκνότης αὐτῆς δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ προχωρήσωμεν, ἀπεκρίθη ὁ γέρων σοφός.

Καὶ πάντες ἐπλησίασαν τὰς θυρίδας, κατασκοπεύοντες τὰ πέριξ καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ Διός, ὅτε ὁ Φρικουλὲ ἀνεφώνησεν·

— Εἴμεθα χαμένοι ! ἂν μένωμεν ἐδῶ περισσότερον. Παρατηρήσατε. Ὠκεανὸς διαλελυμένου σιδήρου βράζει ἀπέναντι ἡμῶν.

Μετ' ἐκπλήξεως δὲ παρατηρήσαντες τὴν ὀδυνηρὰν κατάστασιν τοῦ ἐδάφους καὶ τὰ πυριφλεγῆ νέφη ἅτινα ἐξήρχοντο ἐκεῖθεν, μετὰ ὑπερανθρώπους προσπαθείας κατώρθωσαν νὰ φύγωσιν ἐκεῖθεν καὶ νὰ ἀνυψωθῶσι πρὸς τὴν ἀστεροειδῆ ζώνην

— Καλείτερον ! ἀνέκραξεν ὁ Γοντράν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸ ταξείδιόν μας

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'

Περὶ τοῦ Κρόνου.

Φερομένη ἤδη ἡ Ἀστραπὴ ὑπὸ τοῦ ἀστεροειδοῦς ρεύματος εἶχε ἐπαναλάβει τὴν προτέραν αὐτῆς ταχύτητα καὶ διήνυε δεκαοκτὼ χιλιάδας λεύγας καθ' ἡμέραν.

Ὁ Ἥλιος ἐπαισθητῶς ἐσμικρύνετο εἰς τὴν ὅρασιν τῶν ἡμετέρων γηΐνων, ἡ δὲ γῆ, ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὁ Ἑρμῆς διεκρίνοντο ὠχρῶς ὡς μικρὰ σώματα.

Ὁ δὲ Κρόνος λαμπρὸς καὶ βαθμηδὸν μεγαλοποιούμενος ἔκειτο ἤδη ἄνωθεν αὐτῶν.

— Περὶ Κρόνου, τί φρονεῖτε πάτερ; ἠρώτησεν ἡ Σελήνη.

— Ὁ Κρόνος δὲν διαφέρει σημαντικῶς τοῦ Διός, ἀπεκρίθη ὁ γέρων. Ἡ ἐν αὐτῷ βαρύτης εἶναι ἐλαφροτέρα τῆς γῆς, περὶ τοῦ κατοικήσιμου δ' αὐτοῦ, οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ λόγος. Ἡ δὲ ἔντασίς του ἀπόλλυται εἰς τὸ σκότος τῶν αἰώνων.

Δέκα ἡμερῶν ἀεροδρομίας ὑπελείπετο ἔτι, ἕως ὅτου ἀφιχθῶσιν εἰς τὸν Κρόνον, ὅτε οὗτος ἐν μέσῳ λαμπροτάτου ὁρίζοντος ἐδείκνυε τοῖς ἡμετέροις ταξειδιώταις τοὺς περὶ αὐτὸν παμμεγέθεις καὶ λαμπροὺς δακτυλίους του.

— Ὑπάρχει ἀτμόσφαιρα καὶ ἐπ' αὐτῶν ; ἠρώτησε τότε ἡ Σελήνη.

— Ὑπάρχει, ἀλλ' ἀσθενεστάτη, ἀπεκρίθη ὁ γέρων.

Ὁ δὲ Γοντρὰν λαμβάνων τότε κατὰ μέρος τὸν φίλον του.

Δὲν μοὶ λέγεις, τῷ εἶπεν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συντομεύσωμεν αὐτὸ τὸ διαβολεμένον ταξείδιον ; ὑποφέρω ἐλεεινά.

— Πῶς νὰ κάμωμεν ; Εὑρισκόμεθα ἤδη μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος. Ἂν σταματήσωμεν ἐπὶ τοῦ Κρόνου νὰ σκεφθῶμεν ἐκεῖθεν τὸ μέσον τῆς συντομίας, θὰ χάσωμεν πολύτιμον καιρόν, ἂν ἐξακολουθήσωμεν δὲ τὸν δρόμον μας διατρέχομεν πολλοὺς κινδύνους, τῆς ἀσφυξίας, τοῦ γήρατος, τῆς πείνης, καὶ τίς οἶδε τί εἰσέτι.

— Διάβολε ! τί πρέπει τότε νὰ γίνῃ ;

— Νὰ ὁμιλήσωμεν σοβαρῶς περὶ τούτου εἰς τὸν γέροντα.

Μόλις ὅμως οὗτος ἤκουσε τὰς διαθέσεις των·

— Τί λέγετε ; τοῖς εἶπε, ἔχετε τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψητε τὸ σπάνιον τοῦτο φαινόμενον, τὴν μοναδικὴν αὐτὴν εὐκαιρίαν τῆς κατοπτεύσεως τοῦ σύμπαντος διὰ νὰ ἐπανέλθητε εἰς τὴν γῆν ;

— Μὰ θ' ἀποθάνωμεν καθ' ὁδόν, τῷ εἶπεν ὁ Γοντράν.

— Καὶ εἰς τὴν γῆν θ' ἀποθάνωμεν, ἀπεκρίθη λακωνικῶς ὁ γέρων.

— Κύριε Ὀσιπώφ, τῷ λέγει τότε ὁ Φρικουλέ, μὴ φαίνεσθε τόσον σκληρὸς εἰς ἀγνὸν αἴσθημα δύο νέων τόσον τρυφερῶν. Εἶναι τέκνα σας καὶ πρέπει νὰ τὰ λυπηθῆτε.

Ὁ Ὀσιπὼφ ἐφάνη συγκινούμενος.

— Πόσος χρόνος ἀπαιτεῖται νὰ περιέλθωμεν οὕτω μέχρι τῆς γῆς, ἠρώτησεν.

— Πέντε ἔτη, ἀπήντησεν ὁ Φρικουλέ.

— Ἐπιστήμη καὶ αἴσθημα, εἶτα ἀνέκραξεν, εἶναι δύο στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἤδη μάχονται ἐν τῇ διανοίᾳ μου. Πῶς νὰ κάμω διὰ νὰ εὐχαριστήσω ἀμφότερα ; εἶπεν.

Μετ' ὀλίγον δέ·

— Ἀ, ἰδού, εὗρον, εἶπεν. Συγκατατίθεμαι νὰ μὴ μεταβῶμεν ἐπὶ τοῦ Κρόνου, οὔτε ἐπὶ τῶν δορυφόρων του, καὶ ἀφοῦ περιέλθομεν τὸν Ποσειδῶνα, νὰ ἐπιστρέψωμεν πρὸς τὴν γῆν.

— Ναί, ἀλλ' αἱ προμήθειαί μας ἐξαντλοῦνται καὶ εἶναι ἐπάναγκες νὰ σταματήσωμεν ἐκεῖ, ἐπεῖπεν ὁ Φρικουλέ.

Τούτου συμφωνηθέντος, ὁ Ὀσιπὼφ ἐκάλεσεν αὐτοὺς νὰ θαυμάσωσι τοὺς δακτυλίους τοῦ Κρόνου, οἵτινες διέχεον φλόγας εἰς τὰ πέριξ καὶ εἶτα ἀπεσύρθησαν νὰ κοιμηθῶσιν.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΤΙΣ ΕΚΕΙΝΗ ;

I

Τὴν ὕπαρξίν σου, φίλε, ἐκείνη
ὑπὸ τοὺς πόδας ἥτις κρατεῖ,
δι' ἣν τὸν βίον σου ὀὶν ἡδύνει
μηδὲ φιλία, μηδ' ἀρετὴ. . .
ἧς αἱ ἀλλόκοτοι ἀπαιτήσεις
διὰ σὲ εἶναι «νόμος ζωῆς»,
αἷς χρεωστεῖς νὰ ὑπηρετήσῃς
χωρὶς τὸ αἴτιον νὰ νοῇς . . .

II

Ἥτις ἐλέγχει σε ἢ ἐμπαίζει,
ἄνευ δ' αἰτίας, ἐκ περισσοῦ,
ἁπλῶς ὡς μάστιξ σου ὡς εἰ ἔζη,
ὅλους λατρεύει, ὅλους πλὴν σοῦ . . .
Ἥτις, ποθοῦσα νὰ σ' ἐπιπλήττῃ,
σοῦ ἀνατρέπει πάντα σκοπὸν
καὶ τὸ συμφέρον 'της ἀπορρίπτει
ὅπως σε βλέπῃ θῦμα λυπῶν . . ,

III

Ἥτις σοι ψέγει, φεῦ! ἀεννάως
ἐλλείψεις ἔρωτος καὶ στοργῆς,
ἐνῷ σύ, δύστηνε, ὅλος χάος
ἔρπεις ἐμπρὸς 'της ὡς ἐναγής . . .
Ἥτις εἰς κῦμα ζηλοτυπίας
νὰ σε βυθίζῃ τόσον φιλεῖ,
εὐθὺς δ' ὡς νεύσουσα, μετὰ βίας
κάμπτεται γόνυ καὶ κεφαλή . . .

IV

Ἥτις πορθεῖ διὰ τῶν θελγήτρων
καρδίαν πᾶσαν αὐτοστιγμεὶ,
πικρῶν δακρύων δὲ μαῦρον ῥεῖθρον
ἄρχοντ' ἐκβάλλειν οἱ ὀφθαλμοί . . .
Ἥτις ὡς ἄθυρμα γλίσχρον ἔχει
τοῦ μαύρου στήθους σου τὸν παλμόν,
ἥτις πρὸς πάντας λυσσῶσα τρέχει
ἀρκεῖ ν' ἀκούσῃ κἂν στεναγμόν . . .

V

Ἐκείνη, τέλος, ἥτις κολάσεις
ἀπείρους ἔχει εἰς προσφοράν,
ἥτις σε κάμνει ν' ἀηδιάσῃς
πᾶσαν ἀπόλαυσιν ἢ χαράν . . .
Ἀλλ' ἥτις αἴφνης ἂν μειδιάσῃ
Ἐδὲμ' καὶ Ἥλιόν σοι δωρεῖ,
πλήν, σώφρων οὖσα, ἐν ἀποστάσει
ἀδιακόπως σε προχωρεῖ . . .

VI

Λοιπὸν ἐκείνη ἡ οὕτω δρῶσα
κατὰ τὰς κλίσεις 'της καὶ βουλάς,
εἴν' ἡ γυνὴ ἡ σὲ ἀγαπῶσα
ἢ ἡ γυνὴ ἣν σὺ ἀγαπᾷς

Κώνσπολις Δημ. Μελισσόπουλος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

Ν. Ι. Τ. Τεργέστην. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξις ταχυδρομικῶς.— N. B. Rostof-Don. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξις παρεδόθη κομιστῇ. — Δ. Μ. Μ. Κων/πολιν. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Ταχυδρομικῶς ἀπηντήσαμεν.—Κ. Λ. Θήραν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη καὶ σᾶς ἀπηντήσαμεν.— Θ. Ψ. Μυτηλήνην. Ἀπεστείλαμεν ἅπαντα τὰ ζητούμενα φύλλα.— Γ. Δ. Ι. Κέρκυραν. Ἐλήφθη καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμότατα. Καὶ ἡμεῖς οὐδέποτε λησμονοῦμεν φιλοφροσύνας καὶ ριζόγαλα. Φύλλα ἀποστέλλομεν ὡς γράφετε. — Κ. Λ. Βράϊλαν. Προσεχῶς ἀποστέλλομεν παραγγελίαν σας καὶ ἡσυχεῖτε. Στείλατε λογοπαίγνια καὶ ὅ,τι θέλετε, ἀρκεῖ νὰ ἦναι κατάλληλα.—Δ. Γ. Καλάμας. Δῶρόν σας προσεχῶς ἀποστέλλεται.—Ν. Κ. Σῦρον. Δὲν ἐκέρδισαν ἅπαντες οἱ συνδρομηταί, ἀλλ' ἑβδομήκοντα ἀριθμοί.—Μ. Μ. Τρίπολιν. Συνδρομή σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. — Π. Κ. Λευκωσίαν. Ἐπιστολὴ καὶ φωτογραφίαι ἐλήφθησαν. Γράφομεν ἐν ἐκτάσει ταχυδρομικῶς.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Διάφοροι Ἐρωτήσεις

112. Ἓν μέτρον μῆκος καὶ ἓν μέτρον πλάτος τί σχηματίζουσιν;
113. Ποία θεωρεῖται ὡς ἀρχικὴ μονὰς ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ;
114. Ποία θεωρεῖται ὡς κοινὴ μονὰς χρόνου εἰς πάντα τὰ ἔθνη;
115. Ἀπὸ πόσους ἄνδρας συνέκειτο ὁ ἱερὸς λόχος τῶν Θηβαίων;
116. Τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν μὲ τί ἰσοδυναμεῖ;
117. Τί καλεῖται κόσκινον τοῦ Ἐρατοσθένους;

Παπποῦς

Λύσεις τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 29 Αἰνιγμάτων.

101. **Αἴνιγμα. Ἡ νὺξ καὶ ἡ ἡμέρα.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Γ. Χ. Δρακόπουλος καὶ ὁ κ. Δημοσθ. Χ. Δρακόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία Α. Ζιανέττου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ κ. Ν. Πολυδωρόπουλος ἐκ Σύρου.

102. **Αἴνιγμα. Ὁ κῶλος.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ δεσποινὶς Αἰκατερίνη Ν. Νικούλη ἐκ Βόλου, οἱ κκ. Γ. Χ. Δρακόπουλος καὶ Δημοσθ. Χ. Δρακόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία Ζιανέττου ἐκ Κων/πόλεως καὶ ὁ κ. Ν. Πολυδωρόπουλος ἐκ Σύρου.

103. **Αἴνιγμα. Ἡ ψαλίς.**

Ἔλυσαν αὐτὸ ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία Α. Ζιανέττου ἐκ Κων/πόλεως, ὁ κ. Ν. Πολυδωρόπουλος ἐκ Σύρου καὶ ὁ κ. Μ. Ἀργυρόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν.

Μ. Χ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

16 ἀριθ. — Ὁδὸς Ἀριστείδου — ἀριθ. 16

Ἀναλαμβάνει παντὸς εἴδους βιβλιοδετικὴν ἐργασίαν, ἀπὸ ἁπλῆς συρραφῆς μέχρι πολυτελεστάτου δι' αἰθούσας δεσίματος, Δέχεται παραγγελίας καταστίχων παντὸς σχεδίου καὶ ἀγγλοαμερικανικοῦ συστήματος.

Τιμαὶ ἀνεπιδέκτοι συναγωνισμοῦ.

ΜΕΤΑΞΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΡΑΣΤΑΜΑΤΗ

Ὁδὸς Φιλελλήνων

Ἀπαράμιλλα μεταξοϋφῆ καλλιτεχνήμασα βραβευθέντα εἰς τὰς παγκοσμίους ἐκθέσεις Σικάγου καὶ Παρισίων. Ποικίλα καὶ πολυτελῆ μεταξωτὰ ὑφάσματα διαφόρων εἰδῶν. Πάντα τὰ εἴδη τῆς ἑλληνικῆς μεταξοϋφαντουργίας εὑρίσκονται ἐν τῷ ἀνωτέρῳ καταστήματι εἰς τιμὰς μετριωτάτας.

ΚΟΥΡΕΙΟΝ ΚΑΙ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΗΝΗ

Ἀθῆναι, ὁδὸς Μουσῶν, ἀριθ. 1.

Πλατεῖα συντάγματος

Ἐργασία τελειοτάτη. Περιποίησις ἔκτακτος. Καθαριότης εἰς τὸ ἔπακρον. Προθυμία ἀπαράμιλλος.

Τὸ κατάστημα διαθέτει εἰδικὸν τεχνίτην διὰ τὴν κόμωσιν τῶν κυριῶν καὶ τὴν κατ' οἶκον περικόσμησιν.

ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Π. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

48 — Ὁδὸς Περικλέους (ὀπισθεν Ῥόμβης) — 48

ΚΟΜΨΟΤΗΣ ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ ΕΥΘΥΝΙΑ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

GRANDE MANUFACTURE
DES
CIGARETTES EGYPTIENNES
GEO. FRANDJÉLAIDIS
Place de l'Opéra, à côté du Grand New-Hôtel
LE CAIRE (Egypte)

« ΑΘΗΝΑ »

Τὸ ἄριστον καὶ εὐθηνότατον περιοδικὸν *Ἐργοχείρων, συρμῶν καὶ ἀναγνωσμάτων* ἐκδιδόμενον δὶς τοῦ μηνὸς ἀπὸ τοῦ 1891.

Συνδρομὴ Ἑλλάδ. Δρ. 10. Ἐξωτ. φρ. χρ. 10.

Ἀπευθυντέον πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην καὶ διευθυντὴν κ. ΘΕΜ. ΑΓΗΝΟΡΑΝ.

Ὁδ. Καρύτση, 16, παρὰ τὴν. Βουλὴν
Εἰς Ἀθήνας.

Ἐξεδόθη ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ καλλίστου νέου Ἰωάννου Βιδάλη Μηλιώρη νέα μουσικὴ σύνθεσις ὑπὸ τὸν τίτλον

AMOUR OUBLIÈ
VALSE POUR PIANO

ὅπερ συνιστῶμεν πᾶσι τοῖς φιλομούσοις. Εὑρίσκεται παρὰ τοῖς κ. κ. Ντιβόρτ καὶ Καβάδη καὶ παρ' ἡμῖν καὶ τιμᾶται δρ. 2.

ΚΟΝΙΑΚ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΗΔΥΠΟΤΑ
ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΕΙΩΝ

ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Πώλησις χονδρικὴ καὶ λεπτικὴ

ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΟΙ

Ἀθῆναι, ὁδὸς Σταδίου 10 (ἔναντι Βουλῆς

Ι. Γ. ΚΟΡΤΕΣΗ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ-ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ-ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

5 ὁδὸς Σταδίου, 5.

Ἐκλεκτὴ καὶ πλουσία συλλογὴ ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς Γραφικῆς, — Βιβλία διδακτικά, φιλολογικά, ἱστορικά, ἐπιστημονικά. Ἐκτελεῖται πᾶσα τυπογραφικὴ ἐργασία.

Ἐκτυποῦνται στιγμιαίως ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ δι' εὐρωπαϊκῶν ἐντελῶς στοιχείων καὶ δι' εἰδικοῦ ταχυπιεστηρίου.

Ἐκτύπωσις τιμολογίων, πινάκων, νεκρωσίμων, ἀγγελιῶν, λογαριασμῶν, καταλόγων ξενοδοχείων κλπ.

Ἐντέλεια ἐργασίας, ταχύτης καὶ ἀκρίβεια.

ΠΡΟΝΟΜΙΟΝ
διὰ τοὺς νέους συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως».

Οἱ ἐγγραφόμενοι νέοι συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1896 λαμβάνουσι καὶ τὴν νεωστὶ ἐκδοθεῖσαν δίτομον καὶ μετὰ 135 καλλιτεχνικωτάτων εἰκόνων κεκοσμημένην *Μυθολογίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος*.

Οἱ μὲν τοῦ Ἐσωτερικοῦ ἀντὶ δρ. 15.

Οἱ δὲ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀντὶ φρ. 15.

Ἐλευθέραν παντὸς ταχ. τέλους, συμπεριλαμβανομένης ἐν τῇ τιμῇ ταύτῃ καὶ τῆς συνδρομῆς τῆς «Φύσεως» καὶ τῆς ἀξίας τῶν δύο τεύχων.

Ἐκ τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ